

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ
ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ
підготовки бакалавра
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми Початкова освіта

Силабус нормативного освітнього компонента «ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ З МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ» підготовки бакалавра, галузі знань *01 Освіта / Педагогіка*, спеціальності *013 Початкова освіта*, за освітньо-професійною програмою *Початкова освіта*

Розробник: Т. М. Голінська, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Вітюк В. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти
протокол № 2 від 16 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри

Пріма Р. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Нормативний
Кількість годин/кредитів: 90/3		Рік навчання – 1
		Семестр – 2
		Лекції – 22 год.
		Практичні (семінарські) – 30 год. Лабораторні – Індивідуальні –
		Самостійна робота – 32 год.
ІНДЗ: немає		Консультації – 6 год
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Голінська Тетяна Миколаївна
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри теорії і методики початкової освіти
Контактний телефон	+380503960658
Електронна пошта	tgolinska71@gmail.com
Дні занять	відповідно до розкладу

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація

Освітній компонент «Трудове навчання з методикою навчання технологічної освітньої галузі» належить до циклу професійної підготовки, який забезпечує формування фахової компетентності в майбутніх учителів початкових класів Нової української школи. Освітній компонент готує майбутніх учителів до організації освітнього процесу та розкриває різні дидактико-методичні підходи до вивчення дизайну та технологій в початковій школі.

Передумовами опанування освітнього компонента є: набуття знань з теоретико-практичних засад процесу навчання, виховання та розвитку молодших школярів в умовах освітнього середовища початкової школи; розуміння основних психолого-педагогічних закономірностей навчання, розвитку й виховання молодших школярів. Під час вивчення освітнього компонента майбутні учителі початкових класів опанують методику засвоєння технологій виготовлення виробів, набудуть досвіду поетапного створення корисних оригінальних виробів у партнерській взаємодії.

2. Пререквізити

Попередні освітні компоненти, на яких базується вивчення ОК, є «Загальна педагогіка та історія педагогічної думки», «Психологія педагогічна та дитяча», «Інформаційно-комунікаційні технології в початковій освіті», «Діяльнісний підхід у початковій школі».

Постреквізити

Сформовані під час вивчення ОК компетентності становитимуть основу для вивчення окремих вибіркових освітніх компонентів, написання курсової роботи з фахових методик початкової освіти та проходження педагогічних практик.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента – оволодіти системою методів навчання, розвитку й виховання молодших школярів, комплексом освітніх методик технологічної освітньої галузі; набутти практичних умінь застосування традиційних та інноваційних технологій початкової освіти при викладанні інтегрованого курсу «Дизайн і технології», визначених у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Завдання освітнього компонента:

- розкрити психолого-педагогічні основи методики технологічної освітньої галузі;
- ознайомитися із сучасними програмами та методичними підходами до викладання технологій;
- ознайомитися із сучасними вимогами до інтегрованого уроку «Дизайн і технології»;
- набутти знань з основних принципів, методів організації роботи з молодшими школярами на уроках трудового навчання та в процесі гурткової роботи (знання структури уроку трудового навчання, вміння складати плани конспекти уроків, виконання наочних посібників та інших дидактичних матеріалів);
- сприяти розвитку художньо-творчих здібностей здобувачів освіти;
- сприяти формуванню творчого підходу до освітнього процесу, спрямованого на підвищення його ефективності;
- опанувати основні технології виготовлення та залучення здобувачів освіти до різних видів діяльності, формування вмінь для створення виробу від творчого задуму до його втілення в готовий результат;
- сприяти розвитку естетично-ціннісного ставлення до традицій українського народу в праці, декоративно-ужитковому мистецтві;
- набувати досвіду поетапного створення корисних і естетичних виробів у партнерській взаємодії: від задуму до його втілення в різних матеріалах;
- формувати навички раціонального використання матеріалів, безпечного застосування традиційних та сучасних технологій;
- формувати вміння ефективно використовувати природні матеріали з турботою про навколишнє середовище;
- формувати у здобувачів освіти культуру праці та побуту, навички раціонального ведення домашнього господарства, задоволення власних потреб та потреб інших, відповідальності за результати власної діяльності;
- збагатити і уточнити словниковий запас, уміння застосовувати основні терміни і поняття з технологічної освітньої галузі.

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-4. Здатність працювати в команді. ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК-8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). <i>Загальні компетентності, визначені ЗВО</i> ЗК-10. Здатність безпечно та ефективно застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в майбутній професійній діяльності, зокрема в умовах дистанційного навчання, в особистісному розвитку та життєвих ситуаціях.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово. СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності. СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. СК-3.4. Технологічна компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих проєктно-технологічних знань, умінь і навичок, які є теоретичною основою побудови змісту технологічної освітньої галузі загалом та окремих її змістових ліній. СК-3.8. Мистецька компетентність. Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу мистецької освітньої галузі загалом та окремих її змістових ліній. СК-4. Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність. СК-5. Здатність до проєктування осередків навчання, виховання й розвитку здобувачів початкової освіти. СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій. СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. СК-9. Здатність до різних видів оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти на засадах компетентнісного підходу. СК-10. Здатність до професійно-педагогічної діяльності в інклюзивному середовищі з різними категоріями дітей з особливими освітніми потребами.

	СК-12. Здатність доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументувати їх на засадах партнерської взаємодії в умовах початкової школи. <i>Спеціальні (фахові) компетентності, визначені ЗВО</i> СК-13. Здатність забезпечувати освітній процес, використовуючи педагогічний досвід вчителів початкових класів Волинської області, та запроваджуючи інноваційні підходи та технології навчання освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти. СК-14. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби, умови та ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя.
Програмні результати навчання	
ПРН-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПРН-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПРН-05	Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПРН-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПРН-07	Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
ПРН-08	Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
ПРН-09	Планувати та організовувати освітній процес у початковій школі, позаурочні й позашкільні заняття та заходи, використовуючи різні організаційні форми навчання та типи занять, із дотриманням принципу науковості та вимог нормативних документів початкової школи.
ПРН-10	Використовувати в освітній практиці різні прийоми формування, поточного і підсумкового оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти, прийоми диференційованого оцінювання дітей з особливими освітніми потребами.
ПРН-12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.
ПРН-13	Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.

ПРН-14	Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.
<i>Програмні результати, визначені ЗВО</i>	
ПРН-17	Здійснювати проектування цілісного освітнього процесу в початковій школі, створювати сприятливі умови для виховання базових духовних цінностей, соціально-значущих якостей особистості, розвитку soft skills в усіх учасників освітнього процесу, застосовуючи традиційні та інноваційні підходи до навчання, сучасний педагогічний досвід, освітні практики відповідно до Концепції НУШ та викликів сьогодення.
ПРН-18	Укладати особистісну траєкторію безперервного професійного розвитку майбутнього вчителя початкових класів та впроваджувати її для успішної самореалізації, самовдосконалення та кар'єрного зростання як педагога Нової української школи.
ПРН-19	Укладати особистісну траєкторію безперервного професійного розвитку майбутнього вчителя початкових класів та впроваджувати її для успішної самореалізації, самовдосконалення та кар'єрного зростання як педагога Нової української школи.

Soft skills

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;
- аналітичне та критичне мислення – вміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;
- когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати нові виклики, проблеми;
- емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні та розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;
- креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, уміння вільно мислити;
- уміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;
- лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекц.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форми, методи контролю*/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади методики технологічної освітньої галузі в початковій школі						
Тема 1. Вступ до навчального курсу. Методика навчання технологічної освітньої галузі як педагогічна наука та навчальна дисципліна.	2	2				ДС
Тема 2. Характерні особливості	7,5	2	2	3	0,5	РЗ/К,

Модульна контрольна робота 2						МКР – 30 б.
ІНДЗ						10 б.
Всього годин/Балів	90	22	30	32	6	100 балів

*** Методи навчання**

Традиційні

за джерелом знань:

словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда (ЕБ – евристична, РБ – репродуктивна, ВБ – вступна, ПТБ – поточна, ПДБ – підсумкова), І – інструктаж (ВІ – вступний, ПТІ – поточний, ПДІ – підсумковий), РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами);

наочні: ІЛ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження, РІВ – робота з інструментами візуалізації (таблицями, схемами, інтелект-картами, інфографікою, картами часу і т. ін.);

практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВПР – вправи, завдання (РВПР – репродуктивні, ПВПР – продуктивні, КВПР – конструктивні, ТЗД – творчі), ДР – дослідні роботи, НДЗД – науково-дослідні завдання, ЗВ – звіти;

за характером пізнавальної діяльності студентів: ПП – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі.

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий шторм, НВ – навчаючи-вчуся, КМ – кейс-метод, ПР – проєкт, КВ – вебквест, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, ДЩ – двосторонній щоденник, АЕ – аналітичне есе, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН – методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

**** Форми оцінювання:** усна (У), письмова (П).

***** Методи оцінювання:** УЮ/ПЮ – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ПФО – усне/письмове фронтальне опитування, Т – тестування, МКР – модульна контрольна робота, МПК – метод програмованого контролю, МППВПР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки.

6. Завдання для самостійного опрацювання: закріплення отриманих під час аудиторних занять навиків оволодіння технічними прийомами.

Назва змістових модулів і тем	Питання для самостійного опрацювання	К-сть годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади методики технологічної освітньої галузі в початковій школі		
Тема 2. Характерні особливості використання матеріалів та інструментів технологічної освітньої галузі у навчанні початкової освіти.	1. Аналіз Держстандарту початкової освіти, чинних програм для 1-2 класу НУШ. 2. Використання сучасних інструментів навчання на уроках «Дизайн і технології» в Новій українській школі.	3
Тема 3. Змістові лінії реалізації навчального предмета (за типовими освітніми програмами під керівництвом Шияна Р. Б. та Савченко О. Я.)	1. Проаналізувати дві типові освітні програми технологічної освітньої галузі в Новій українській школі, розроблені під керівництвом Шияна Р. Б. та Савченко О. Я. 2. Порівняйте дві типові освітні програми технологічної освітньої галузі їх змістові лінії під керівництвом Р.Шияна та О.Савченко. Зробіть самоаналіз.	4
Тема 5. Урок як основна форма організації навчання дизайну і технологій у початковій школі.	1. Створіть конспект уроку з Технології та дизайну на тему «Піаніно (орігамі)» та оформіть технологічну поетапну схему створення цієї технології на форматі А3.	4

Тема 6. Методика організації проектно-дідляльності з технологій учнів початкової школи (екскурсії та позакласна робота).	1. Проаналізувати навчально-методичні, інтернетні джерела про позакласну навчально-пізнавальну діяльність з технологічної освітньої галузі в початковій школі. 2. Створіть по одному уроку з 1-4 класів з технологічної галузі «Дизайн та технології» з теми «Екскурсії». 3. Розробіть план позакласної роботи з технологічної галузі для дітей змішаної форми.	2
Разом за змістовим модулем 1		16
Змістовий модуль 2. Методика змістових ліній у навчально-технологічній освітній галузі у Новій українській школі		
Тема 7. Методика використання змістових ліній технологічної освітньої галузі у початковій школі «Технічна творчість і техніка» або «Інформаційно-комунікаційне середовище».	1. Підготуйте навчально-дидактичну таблицю для використання в процесі навчання «Папір як виражальний формоутворюючий матеріал». 2. Створіть власний «Портфоліо» для зберігання технологічних навчально-дидактичних таблиць. 3. Опрацювати наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти».	2
Тема 8. Методика використання змістових ліній технологічної освітньої галузі у початковій школі «Світ технологій» або «Середовище проектування».	Створіть альбом-посібник «Лепбук» з використання дидактичних вправ в технологія оригамі (формат А4). Розробіть таблицю схеми в техніці квілінг та створіть на вільну тематику складну модульну конструкцію (формат А3). Розробіть власний проект для створення альбому-посібника з виготовлення декоративних витинанок (дерево, вазон, квітка в вазоні, силуетна, рослина, сюжетна витинанка) (формат А3).	2
Тема 9. Методика використання змістових ліній технологічної освітньої галузі у початковій школі «Світ ремесел» або «Середовище техніки і технологій».	1. Розробити різні види схем рухомих моделей із картону та паперу. 2. Розробити схеми та таблиці різних видів конструювання з природного матеріалу. 3. Виготуйте серію об'ємних виробів з різних природних матеріалів за власним задумом. 4. Розробіть поширені 3-ри конспекти уроків в програмі змістових ліній для 3-4 класу НУШ. На вибір студента.	4
Тема 10. Методика використання змістових ліній технологічної освітньої галузі у початковій школі «Побут» або «Середовище соціалізації».	1. Створіть декоративне панно в техніці гобелен та макраме. 2. Розробіть схему новорічну іграшку та за схемою с шийте. 3. Виготуйте колекцію видів пластмас, які використовують на уроках праці в початкових класах. Сконструйте вироби з поролону, пінопласту, полістиролу за малюнками та власним задумом. 4. Розробіть ряд конспектів з технології для 1-4 класи на теми «Самообслуговування».	4
Тема 11. Методика формування здатності оцінювати та презентувати результати проектно-технологічної діяльності у Новій українській школі.	1. Розробіть власний технологічний проект (макет) «Українська сільська хата» з використанням п'яти технологічних прийомів.	4
Разом за змістовим модулем 2		16
Всього		32

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю знань відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи, де 40 балів – поточне оцінювання, 60 балів – підсумкове оцінювання.

Поточна оцінка – це сума балів, які отримує здобувач освіти за поточну роботу з відповідних тем, виконання ІНДЗ освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у таблиці 2. Результати поточного контролю знань здобувачів освіти вносяться до журналу обліку роботи академічної групи і враховуються під час виставлення підсумкового балу з ОК.

Таблиця 1

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти під час аудиторних (практичних) занять

К-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
2	Здобувач/здобувачка освіти засвідчив/-ла осмислене розуміння теоретичних і практичних положень, матеріал висвітлює правильно, чітко, логічно, послідовно. Здобувач/здобувачка освіти вільно оперує науковою термінологією, системно усвідомлює нові для нього/неї факти, поняття, терміни, аргументовано висловлює власну думку, використовуючи основну та додаткову літературу, матеріали вебінарів, тренінгів, досвід учителів початкових класів. Здобувач/здобувачка освіти володіє загальними та спеціальними компетентностями, уміє їх застосовувати в нестандартних педагогічних ситуаціях. Знання, вміння, навички, компетентності здобувача освіти/здобувачки освіти відповідають очікуваним результатам навчання.
1,5	Здобувач/здобувачка освіти володіє системними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, добре володіє термінологією, опрацював/-ла основну та додаткову рекомендовану літературу, вміє аналізувати, встановлювати суттєві зв'язки між явищами та фактами, наводити власні приклади, робити висновки. Відповідь в цілому логічно обґрунтована, повна, проте наявні окремі несуттєві помилки, неточності. Практичні завдання виконано на достатньому рівні.
1	Здобувач/здобувачка освіти виявляє часткове розуміння основних положень теоретичного матеріалу, нездатний/-а до обґрунтування та аргументації відповіді, недостатньо володіє категорійним апаратом, не використовує додаткову літературу. Практичні завдання виконано, проте наявні помилки, неточності.
0,5	Здобувач/здобувачка освіти має фрагментарні знання, здатний/-а відтворити навчальний матеріал на репродуктивному рівні, під час відповіді припускається суттєвих фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявна значна кількість помилок і неточностей.

0	Здобувач/здобувачка освіти не володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту теоретичних питань і практичних завдань.
---	---

Таблиця 2

Оцінювання індивідуальної роботи здобувачів освіти занять

К-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1-5	Укласти методичні рекомендації та конспекти уроків з різних технологічних змістових ліній для 3–4 класів із застосуванням інноваційних педагогічних технологій.
1-5	Підготувати портфоліо майбутнього вчителя початкових класів з методики технологічної освітньої галузі в Новій українській школі /провести 1–2 майстер-класи за темами технологічної освітньої галузі.
Всього – 10 балів	

Максимальна кількість балів за поточний контроль становить 40 балів.

За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного балу, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 40.

Заохочується участь здобувачів вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта у виставках, конкурсах, які організовує факультет педагогічної освіти та соціальної роботи.

Після завершення вивчення тем кожного змістового модуля здійснюється **підсумковий модульний контроль** у формі виконання здобувачем освіти модульної контрольної роботи. Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить не більше як 60.

Підсумкова модульна оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом ОК.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента як сума підсумкових модульних оцінок виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом, і набрав при цьому не менше як 75 балів. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти і за його згодою.

Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання іспиту визначається як сума поточної семестрової та екзаменаційної оцінок у балах. **Екзаменаційна оцінка** визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 60.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач складає іспит. У цьому випадку на іспит виноситься 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим. Якщо здобувач/здобувачка освіти відсутній/-я з поважних причин (хвороба, працевлаштування за фахом, навчання з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування, технічна проблема й неможливість приєднатися до дистанційного заняття та ін.), він/вона може скласти викладачеві пропущений матеріал у день консультації викладача відповідно до графіка, затвердженого на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Повторне складання екзаменів допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації під час виконання мультимедійних презентацій, виконання проєктів, написання тез, виступів тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, методичної) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо академічної доброчесності полягає у відповідальному ставленні до процесу, доступному у викладі інформації, прозорому оцінюванні. Обов'язковою умовою творчої роботи є 80 % новизни. Робота, яка виявиться виконаною з недотриманням академічної доброчесності, (а саме виконана автором не самостійно або ж це плагіат) не зараховується. У такому разі надається можливість перескладання поточного контролю.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких фактів – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають окремому змістовому розділу, темі (темам) освітнього компонента. Визнання таких результатів навчання відбувається відповідно до [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#).

V. Підсумковий контроль

На іспит виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх

під час розв'язання практичних завдань. Форма проведення іспиту є змішаною, а саме: екзаменаційний білет містить 2 завдання (теоретичне і практичне).

Перелік питань до екзамену

1. Предмет і завдання методики трудового навчання.
2. Папір і картон, їх властивості, застосуванню.
3. Історія виникнення паперу. Виробництво паперу і картону.
4. Види паперу і картону їх властивості, застосування. Обробка паперу.
5. Методика згинання і складання паперу та картону (оригамі).
6. Технічний рисунок, ескіз, креслення. Масштаб у графічних зображеннях.
7. Інструкційні і технологічні картки.
8. Розмічання і вимірювання: вимірювання за зразком і клітинками; вимірювання і розмічання лінійкою, косинцем, циркулем.
9. Застосування шаблона, штампа, трафарету при обробці паперу і картону.
10. Методика використання окантовки.
11. Технічне навчання різання паперу і картону. Наведіть приклади.
12. Історія виникнення витинанки та аплікації.
13. Види та техніки виготовлення витинанок (стрічкова, ажурна, в ромбі, в квадраті, дзеркальна, разетка, силуетна та інші).
14. Види орнаментів.
15. Види та техніки виготовлення аплікації. Українські мотиви в аплікаціях.
16. Процес з'єднання деталей із паперу і картону.
17. Робота з клеєм. Дотримання гігієнічних вимог.
18. Монтаж картонажних виробів. Процес виготовлення книги. Палітурні роботи.
19. Аплікаційні композиції з природного матеріалу. Ікебана.
20. Робота з пластичним матеріалом (пластиліном, солоне тісто) форми і методи.
21. Конструювання об'ємних виробів із природного матеріалу.
22. Комбінування природних і пластичних матеріалів.
23. Інструменти і приладдя для ручного шиття. Розкрийте які види швів використовуються в початковій школі.
24. Робота плетіння з різних видів ниток (лялька Мотанка).
25. Методи роботи вузликового плетіння в техніці макраме.
26. Методи роботи в'язання гачком. Технологічні прийоми.
27. Українська народна вишивка. Принципи і методи роботи.
28. Конструювання виробів з дроту.
29. Аплікація із тканини. Об'ємна пластика з тканини.
30. Робота з глиною і пластиліном: властивості глини і пластиліну; гончарство, глиняні дитячі іграшки; обладнання для роботи з глиною і пластиліном; прийоми ліплення.
31. Методи роботи в техніці пап'є-маше.
32. Методика роботи в стилі Пей-Арт.
33. Методика трудового навчання як галузь педагогічної науки.
34. Завдання трудового навчання і виховання в початковій школі.
35. Методологічні засади методики технологічної освітньої галузі «Дизайн і технології» (трудоного навчання).
36. Розвиток трудового навчання в Україні.
37. Фізичний і розумовий розвиток в процесі праці.
38. Естетичне і моральне виховання в праці.

39. Психофізіологічні основи формування трудових дій.
40. Дидактичні принципи як наукова база змісту трудового навчання.
41. Аналіз програм (Р. Б. Шияна та О. Я. Савченко) з технологічної освітньої галузі «Дизайн і технології» в початкових класах.
42. Комплекс базових знань і вмінь початкових класів: учні повинні знати; учні повинні вміти.
43. Обладнання робочої кімнати для учнів початкових класів.
44. Обладнання робочого місця учителя та учня.
45. Поняття про методи і прийоми навчання. класифікація методів технологічної галузі навчання.
46. Характеристика методів, що визначаються за джерелом інформації.
47. Методи, що визначаються за характером навчально-пізнавальної діяльності учнів.
48. Методи стимулювання діяльності учнів. Інструктаж в трудовому навчанні.
49. Методичні основи навчання молодших школярів технічному конструювання: технічні моделювання в початкових класах; навчання елементам конструювання; конструкторсько-технологічні задачі для молодших школярів; конструкторські тести.
50. Специфіка і типи уроків з технологічної освітньої галузі «Дизайн і технології».
51. Психолого-педагогічні вимоги до уроків з технологічної освітньої галузі «Дизайн і технології».
52. Політехнічний принцип навчання.
53. Планування і методичні розробки уроків технологічної освітньої галузі «Дизайн і технології».
54. Технологія створення Лепбуку. Принципи і методи.

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

ВІІ. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Базова (основна)

1. Вдовченко В. В. Художньо-проектна творчість : метод. посіб. / НАПН України, Ін-т педагогіки. Київ : Пед. думка, 2019. 180 с.
2. Державний стандарт початкової освіти / Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 87. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/prozatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
3. Веремійчик І. Методичні розробки окремих уроків трудового навчання за новими підручниками. Початкова школа. 2016. № 5. С. 16–19.
4. Гільберг Т. Г. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: технологічна освіта у початковій школі»: для пед. працівників. Київ : Генеза, 2021. 160 с.
5. Глінка І., Довгополова Н. Методичні рекомендації до уроків трудового навчання. Початкова освіта. 2015. № 1. С. 4–12.
6. Голінська Т. М. Проблема естетичного виховання учнів в освітньому процесі початкової школи. *Science, trends and perspectives. Abstracts of XVII international scientific and practical conference*. Tokyo, Japan 2020. Рр. 164–168.
7. Голінська Т. Проблеми навчання молодших школярів на уроках «Дизайн і технології» у Новій українській школі. *Молодь і освіта в умовах викликів ХХІ століття*: українсько-польський збірник матеріалів Міжнародного круглого столу, м. Івано-Франківськ, 30 травня 2023 р. Івано-Франківськ : Супрун В.П., 2023. С. 49–52.
8. Голінська Т. М. Характеристика основних видів і жанрів народного декоративного мистецтва. *The 15 th International scientific and practical conference «MODERN SCIENCE AND PRACTICE »* (4-5 May, 2020). Varna, Bulgaria 2020. Р. 152–155.
9. Жлудько В. М. Трудове навчання з практикумом : Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 013 «Початкова освіта». Чернівці: ЧНТУ, 2016. 88 с.
10. Інноваційні техніки ручної обробки матеріалів: Навчально-методичний посібник / І. Чорней, А. Федак. Чернівці, Видавничий дім «Родовід», 2013. 188 с.
11. Концепція Нової Української школи. URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkolacompressed.pdf>
12. Компетентнісно орієнтоване навчання: виклики та перспективи : зб. тез ІІІ Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. Київ, 2021. 268 с.
13. Котелянець Н. В. Методика викладання освітньої галузі «Технології» з практикумом: навчально-методичний посібник / Н. В. Котелянець, О. В. Агєєва, Ю. С. Котелянець. Харків, 2019. 198 с.
14. Котелянець Н. В. Теорія та методика формування технологічної культури молодших школярів. Харків : Мачулін, 2017. 358 с.
15. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну: Навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Слово», 2009. 172 с.
16. Маковійчук О.В., Шульга А.В. Методика навчання технологічної освітньої галузі в початковій школі. Навчально-методичний посібник. Чернівці : Чернівець. Нац. ун-т. ім. Ю. Федьковича, 2022. 164с.
17. Мачача Т. С. Особливості змісту та методики інтегрованого курсу «Дизайн і технології» технологічної освітньої галузі початкової освіти / Початкова освіта: Методичні рекомендації щодо використання в освітньому процесі Типової освітньої програми для І класу; методичні коментарі провідних науковців Інституту педагогіки НАПН України щодо впровадження ідей НУШ в початковій освіті: УОВЦ «Оріон», 2018, С. 111-118.
18. Мачача Т. С. Проектно-технологічна спрямованість змісту навчального предмета «Технології» в основній школі : посібник. Київ: НАПН України, Ін-т педагогіки. 2015. 128 с.

19. Мачача Т.С. Теоретико-методологічні засади проектування змісту технологічної освіти учнів середньої загальноосвітньої школи. Український педагогічний журнал, 2016. С. 105-114.
20. Методика трудового навчання та художньої праці: навч. посіб. [для студ. вищ. пед. навч. закладів напряму підготовки 6.010102 "Початкова освіта"] / Алла Крамаренко, Катерина Донських. [3-є вид., перероб. і допов.]. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2011. 302 с.
21. Методика трудового навчання: технічної і художньої праці. Теоретичні засади і емпіричний досвід початкової дизайн-освіти : метод. посіб. / В. П. Тименко, В. В. Вдовченко; АПН України, Ін-т обдар. дитини. К. : Інформ. системи, 2009. 332 с.
22. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плєяди», 2017. 206 с.
23. Огієнко Д.П. Інноваційні підходи до вивчення галузі «Технології»: Лекційний курс. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Початкова освіта». Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2014. 116 с.
24. Скачко А. А., Красовська Л. В. Використання інноваційних технологій на уроках технологічної освітньої галузі. *Завдання педагогічної науки на сучасному етапі розвитку освіти* : матеріали наук.-практ. конф. (м. Полтава, 18-19 черв. 2021 р.). Херсон, 2021. С. 85-88.
25. Степанова Л.В. Методика трудового навчання в початкових класах: Навчально-методичні матеріали для ступеневої підготовки вчителів початкових класів у вищих педагогічних закладах освіти. ОКР – бакалавр, спеціаліст: «Технологія». Методика початкового навчання. Модуль 1. Івано-Франківськ, 2008. 124 с.
26. Тарара А. М. Науково-технічна творчість : практич. посіб. НАПН, Ін-т педагогіки. Київ : Пед. думка, 2019. 128 с.
27. Тарара А. М. Технічна творчість учнів основної школи у процесі проектної і технологічної діяльності : навч.-метод. посіб. НАПН України, Ін-т педагогіки. Київ : Пед. думка, 2014. 134 с.
28. Тименко В.П. Дизайн і технології. Програми курсів за вибором для загальноосвітніх навчальних закладів. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Тернопіль: Мандрівець, 2015. С.197-299.
29. Типові освітні програми, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. для 1-2 класів НУШ. URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Shyyan.pdf>
30. Типові освітні програми, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. для 1-2 класів НУШ. URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.1-2.Savchenko.pdf>
31. Типові освітні програми, розроблена під керівництвом Савченко О. Я. для 3-4 класів НУШ. URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Savchenko.pdf>
32. Типові освітні програми, розроблена під керівництвом Шияна Р. Б. для 3-4 класів НУШ. URL:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-1-4-klas/2022/08/15/Typova.osvitnya.prohrama.1-4/Typova.osvitnya.prohrama.3-4.Shyyan.pdf>
33. Ткачук С.І., Коберник О.М. Основи теорії технологічної освіти : навчальний посібник / Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2014. 304 с.
34. Тугашинський В. І. Педагогічні умови підготовки учнів до інноваційної діяльності з технологій. *Теорія і практика моделювання інноваційного розвитку профільного закладу загальної середньої освіти технічної спрямованості для академічно здібних учнів* : зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 29-30 верес. 2020 р.). Київ, 2020. С. 65-66.
35. Формування критичного мислення майбутніх учителів початкової школи: технологічний аспект. Том 1. Дисципліна „Теорія з методикою викладання” : навч.-метод. посібник. /

- авт.- уклад. Л. О. Варяниця, М. М. Починкова. За ред. Н. В. Мордовцевої. Старобільськ: Вид-во ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”, 2019. 127 с.
36. Хорунжий В.І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання, 2014. 280 с.
 37. Хорунжий В.І. Технології : довідник для вчителів початкових класів НУШ / В. І. Хорунжий, Н. В. Пономаренко. Навчальна книга – Богдан, 2018, 228 с.
 38. Художня праця та основи дизайну : навч. посіб. / С. І. Матвієнко. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2016. 201 с.
 39. Шушкевич А. Ф. Народна лялька : технологія виготовлення : навч.-метод посіб. Тернопіль : Навч. кн. - Богдан, 2014. 200 с.
 40. Barbashova I., Marynchenko I., Ponomarova M., Holinska T. Neurotechnologies and artificial intelligence in forming the professional culture of pedagogical field specialists. *Ad Alta: Journal of interdisciplinary research*. 2023. 13 (2), Special Issue XXXVIII.

Додаткова

1. Боднар І.Р. Паперопластика. Тернопіль-Харків: Ранок, 2011. 96 с.
2. Makoviichuk, O., Shulha, A., Shestobuz, O., Pits, I., Prokop, I., & Byhar, H. (2020). Training Future Primary School Teachers in the Context of Developing Constructive Skills in Younger Pupils. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 12 (1Sup1), 232-250. doi:<http://dx.doi.org/10.18662/rrem/12.1sup1/233>
<https://lumenpublishing.com/journals/index.php/rrem/article/view/2521/pdf>
3. Балакірєва В. А. Підготовка майбутніх учителів до організації трудового навчання учнів в освітньому процесі початкової школи : монографія. Одеса : ФОП Бондаренко М. О., 2020. 220 с.
4. Голінська Т. М. Трудове виховання дошкільників: історичний контекст. *Педагогіка у вимірі соціокультурних досліджень* : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 10-11 квітня 2019 р. Херсон: Айлант, 2019. С.124–126. <http://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%A2%D0%95%D0%97%D0%98.pdf?id=4a6ba58-a4c4-49bd-adf2-a62be2f589f9>
5. Маковійчук О. В., Шульга А. В. Проблеми взаємозв'язку трудового та естетичного виховання молодших школярів. Актуальні проблеми педагогіки початкової школи в контексті освітньої реформи: зб. наукових праць / укл. Поясик О. І., Слипанюк О. В., Ковальчук М. П. Івано-Франківськ: НАІР, 2021. С.191-194. <https://kikip.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/94/2021/02/Матеріали-конференції-3-обкладинкою.pdf#page=192>
6. Маковійчук О., Шульга А. Підготовка майбутніх учителів до реалізації технологічної освіти в початковій школі. Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах Нової української школи : колективна монографія / за ред.: Н. В. Бахмат, Н.В. Гудими, О.В. Ковальчук, С.З. Романюк. Київ : Міленіум, 2021. С.132-140.
7. Мачача Т. Дизайн і технології 1 клас Навчальний посібник-альбом 2018. 96 с.
8. Мачача Т. С., Юрженко В.В. Стратегії розвитку технологічної освіти в середній загальноосвітній українській школі: наскрізність змісту і структури. *Український педагогічний журнал*. 2017. № 2. С. 58-68.
9. Мачача Т. С. Дизайн і технології. НУШ 1 клас. Навчально-методичний посібник для вчителя. 2020. 64 с.
10. Олійник О. В. Практика дизайн-діяльності у професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи до формування конструктивних умінь молодших школярів. *Освітній простір України*. 2016. Вип.8. С.104-110. http://nbuv.gov.ua/UJRN/opu_2016_8_20
11. Олійник О. В. Сучасні наукові підходи до визначення сутності конструктивних умінь молодших школярів. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2016. №1. С. 275–283. http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2016_1_38

12. Олійник О. Модель підготовки майбутніх учителів початкової школи до формування конструктивних умінь молодших школярів. *Наук. зап. тернопіл. нац. пед. ун-ту ім. Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка* / Тернопіл. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. Тернопіль, 2017. № 1. С. 37–42. http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU_ped_2017_1_8
13. Олійник О. Сучасні підходи у підготовці майбутніх учителів початкової школи до формування конструктивних умінь молодших школярів. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки: збірник наукових праць* / За ред. проф. А. Л. Ситченка. №1 (52), лютий 2016. Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2016. С. 242-247. http://mdu.edu.ua/wpcontent/uploads/Naук_visnik-1-52.pdf
14. Олійник О.В. Конструктивна діяльність в системі трудової підготовки молодших школярів. *Педагогіка і психологія: напрямки та тенденції розвитку в Україні та світі: зб. наук. робіт учасників міжнар. наук.-практ. конф.: (15-16 квіт. 2016 р., м. Одеса). Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2016. С. 84-87.*
15. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підруч. К. : Грамота, 2012. 504 с.
16. Тименко В.П. Початкова дизайн-освіта: теорія і практика формування конструктивних умінь особистості: Монографія . К.: Педагогічна думка, 2009. 381 с.
17. Трудове виховання молодших школярів в умовах реформування початкової освіти : монографія / [Л.А. Гуцан, Л.І. Гриценко, О.Л. Морін, З.В. Охріменко ; за ред. Л. А. Гуцан]. К., 2019. 152 с.
18. Хорунжий В. І. Трудове навчання. 1–4 класи: Технологічні картки виготовлення виробів. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 160 с.
19. Шульга А. В., Маковійчук О. В. Особливості організації художньо-проектної діяльності молодших школярів. Освітній дискурс: збірник наукових праць./ Голов. ред. О. П. Кивлюк. Київ : ТОВ “Науково-інформаційне агентство “Наука-технології-інформація”, 2020. Випуск 26 (9). С. 62-70. http://ukr.journaledge.com/index.php/ed_2017/article/view/255/248

Інформаційні ресурси

www.mon.gov.ua
<https://nus.org.ua> <https://naurok.com.ua>
<https://naurok.com.ua/learn/tehnologichna-pidgotovka-uchniv-zasobami-stem-steamnavchannya-10>
<https://learningapps.org/index.php?s=трудове>
<https://ru.calameo.com/read/001008086a6723c040719>
<https://vseosvita.ua/>
<https://sites.google.com/view/dustosvitaschool02/1-клас/дизайн-і-технології>
<https://osvitoria.media>
<https://e-ranok.com.ua/ua/catalog/ielektronnue-ychebniki-bydyshcee-obrazovaniya>